

Центральноукраїнський національний технічний університет
Кафедра економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з наукової роботи
та міжнародних зв’язків

Андрій ТИХИЙ

березня 2025 р.

ПОЛОЖЕННЯ

наукової проблемної групи здобувачів вищої освіти «БізнесLab»
кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи

Положення схвалене на засіданні
кафедри економіки,
підприємництва та готельно-
ресторанної справи
Протокол № 13 від 12 березня 2025р

Кропивницький 2025

I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Наукова проблемна група здобувачів вищої освіти (далі – НППЗ) кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи є добровільною організацією здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальностей 051 «Економіка», 076 «Підприємництво та торгівля», що займаються науковою діяльністю на некомерційній основі, які виявили бажання опанувати навички проведення наукових досліджень і успішно поєднують таку діяльність із навчанням.

1.2. НППЗ – створюються з метою організації наукової діяльності здобувачів вищої освіти старших курсів, залучення їх до виконання науково-дослідницьких робіт, розвитку наукового мислення і творчого підходу до виконання теоретичних і прикладних проблем, формування кадрового резерву висококваліфікованих фахівців.

1.3. НППЗ у своїй діяльності керуються Конституцією України, чинним законодавством, Статутом Центральноукраїнського національного технічного університету, Положенням про наукове товариство здобувачів вищої освіти університету та Положенням про науковий гурток здобувачів вищої освіти, наукову проблемну групу здобувачів вищої освіти кафедри та науково-технічний гурток здобувачів вищої освіти.

1.4. Плани роботи НППЗ та основні напрямки їх наукових досліджень розробляються відповідно до науково-дослідної тематики та дисциплін, що відноситься до спеціалізації кафедри і затверджуються кафедрою протягом місяця з початку навчального року.

II МЕТА, ЗАВДАННЯ, ПРИНЦИПИ, ФОРМИ, ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВИХ ПРОБЛЕМНИХ ГРУП ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1 Мета діяльності НППЗ:

- поглиблене вивчення здобувачами вищої освіти навчального матеріалу з відповідної дисципліни з метою використання набутих знань у навчальному процесі;
- активізація наукової діяльності серед здобувачів вищої освіти;
- формування у здобувачів вищої освіти інтересу й потреби до наукової творчості;
- виявлення та залучення найбільш обдарованих і талановитих здобувачів освіти до наукової діяльності та використання їх творчого й інтелектуального потенціалу для рішення актуальних завдань підвищення ефективності освітнього процесу;
- підвищення рівня наукової підготовки здобувачів освіти;
- підготовка здобувачів освіти до навчання у аспірантурі.

2.2 Основні завдання НППЗ:

- розвиток творчого потенціалу здобувачів освіти;
- навчання методиці й навичкам проведення самостійних наукових досліджень і розробки наукових проблем у відповідних областях й навичок роботи в наукових колективах;
- накопичення досвіду проведення наукових досліджень;
- підвищення рівня фахової майстерності та розширення загального і професійного світогляду;
- виховання творчого ставлення до наукового пошуку, зацікавленості до наук та потягу до самоосвіти, підвищення власної наукової активності;
- формування та розвиток творчого та технічного мислення, наукової самостійності, підвищення внутрішньої організованості, свідомого відношення до навчання, поглиблення й закріплення отриманих у процесі навчання знань;
- формування почуття відповідальності;
- інтелектуальний та духовний розвиток особистості;
- сприяння самовираженню особистості здобувачів освіти у процесі професійної підготовки;
- організація та проведення семінарів здобувачів освіти з питань економіки та розвитку підприємництва;

- забезпечення активної участі здобувачів освіти у проведенні наукових конференцій, конкурсів наукових робіт здобувачів вищої освіти, семінарів, олімпіад університету та інших закладів вищої освіти.

2.3 Основні принципи діяльності НППЗ

У своїй діяльності наукова проблемна група керується принципами рівноправності членів групи, самоврядування, відкритості та прозорості діяльності, органічного зв'язку науково-дослідної роботи з навчальним процесом.

2.4 Основні форми діяльності НППЗ:

- індивідуальні та групові заняття з поглибленого вивчення проблем економіки та підприємництва;
- участь у науково-дослідній роботі кафедри;
- виконання завдань дослідницького характеру під час проходження навчальної практики та підготовки випускних кваліфікаційних робіт;
- підготовка наукових доповідей, повідомлень і рефератів з актуальних проблем економіки та підприємництва та практики їх застосування;
- підготовка наукових публікацій тощо;
- розробка та створення технічних засобів навчання, наочних посібників, стендів та макетів;
- участь у планових заходах групи, зокрема у заходах наукового характеру: наукових семінарах, конференціях, конкурсах здобувачів освіти, олімпіадах тощо;
- тематичні засідання для обговорення підсумків наукових робіт (реферативних повідомлень);
- групові засідання з питань, що стосуються тематики досліджень, питань навчання здобувачів освіти основам методики ведення наукового дослідження, обговорень результатів наукової праці членів гуртка (наукові статті, реферати й конкурсні роботи і т.п.);
- виступи з науковими доповідями та участь у дискусіях;
- підготовка та представлення наукових робіт для участі в конкурсах на кращі наукові роботи здобувачів освіти.

2.5 Основні критерії оцінки діяльності НППЗ:

2.5.1 Основні показники, за якими оцінюється діяльність НППЗ:

- кількість підготовлених та зроблених доповідей на наукових конференціях;
- кількість підготовлених та направлених наукових робіт на конкурс;
- кількість опублікованих статей та тез доповідей;
- кількість здобувачів вищої освіти, які взяли участь в олімпіадах;
- кількість отриманих на олімпіадах та конкурсах призових місць;
- кількість здобувачів освіти, рекомендованих для вступу до аспірантури.

2.5.2 Основні критерії оцінювання результатів діяльності НППЗ:

- оцінка наукової роботи, результати якої викладені в матеріалах доповіді, статтях, повідомленнях тощо – оцінка того, наскільки тема дослідження актуальна і яке має практичне значення, чи містить елементи наукової новизни і який обсяг дослідження проведений автором самостійно;
- оцінка якості викладеного матеріалу – оцінка того, наскільки вільно здобувач освіти оперує науковими термінами, грамотно викладає матеріал;
- оцінка оформлення матеріалів доповіді, статті та ін., стосовно того, наскільки грамотно робота ілюстрована виконаними таблицями, діаграмами, що демонструються в логічному зв'язку з викладеним матеріалом.

При цьому роботи оцінюються за системою: рекомендувати (не рекомендувати); рекомендувати доробити для подальшого подання на внутрішню або зовнішню наукову конференцію, конкурс або грант, публікацію в офіційних виданнях тощо.

III КЕРІВНИЦТВО НППЗ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ЙОГО ДІЯЛЬНІСТЮ

Керівництво науковою проблемною групою здобувачів вищої освіти (НППЗ)

Наукове керівництво НППЗ кафедри економіки та підприємництва здійснює керівник - викладач із науковим ступенем.

3.1 Науковий керівник НППЗ:

- залучає (спільно з науково-педагогічним складом кафедри, науково-дослідної лабораторії, членами Наукового товариства здобувачів вищої освіти факультету) до роботи в групі талановитих здобувачів освіти, які виявили інтерес до науково-дослідної роботи;
- проводить індивідуальні співбесіди із здобувачами освіти, виявляє коло їх наукових інтересів і рівень підготовки, розподіляє тематику наукових досліджень;
- здійснює наукове та методичне забезпечення роботи групи, відповідає за планову та звітну документацію щодо діяльності групи;
- надає допомогу членам НППЗ у пошуку необхідної наукової і спеціальної літератури та інших джерел інформації, в оволодінні сучасною методологією наукового дослідження;
- допомагає в оформленні результатів наукової роботи у вигляді наукових публікацій, виступів на наукових конференціях, конкурсних робіт, у впровадженні результатів досліджень у практику та навчальний процес;
- координує участь членів НППЗ у роботі наукових і науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів, у олімпіадах здобувачів вищої освіти і конкурсах наукових робіт, інших наукових заходах різного рівня;
- порушує, на підставі рекомендації НППЗ, клопотання перед керівництвом кафедри (науково-дослідної лабораторії) про заохочення найбільш активних членів НППЗ та їх рекомендацію до вступу до аспірантури.

3.2 До складу НППЗ входять:

- голова;
- члени наукової проблемної групи.

3.3 Голова НППЗ обирається на засіданні групи з числа найбільш активних членів НППЗ шляхом відкритого голосування простою більшістю голосів терміном на один рік.

Голова НППЗ:

- надає безпосередню допомогу науковому керівнику в організації роботи НППЗ;
- готує спільно з керівником необхідно планову та звітну документацію щодо діяльності НППЗ та передає її на розгляд кафедри (науково-дослідної лабораторії);
- забезпечує присутність членів НППЗ на засіданнях;
- входить до складу ради Наукового товариства здобувачів вищої освіти та аспірантів факультету;
- здійснює постійний зв'язок між НППЗ і відповідальною особою за організацію науково-дослідної роботи на факультеті, методично-організаційним відділом, відділом аспірантури і докторантури;
- інформує членів НППЗ про надходження нових матеріалів, документів, інформаційних повідомлень, умов участі у конкурсах та олімпіадах тощо;
- сприяє залученню до складу НППЗ нових членів;
- відповідає за висвітлення результатів діяльності НППЗ у засобах масової інформації та на інтернет-сайтах.
- веде протоколи засідань НППЗ (за рішенням кафедри (науково-дослідної лабораторії));
- здійснює облік роботи НППЗ у відповідному журналі;
- оформляє іншу необхідну документацію, що стосується діяльності НППЗ.

3.4 Завідувач кафедри

- сприяє роботі НППЗ;
- виносить на засідання кафедри питання, що стосуються переліку дисциплін для поглибленого вивчення та тематики досліджень;
- залучає викладацький склад як наукових керівників робіт здобувачів освіти, що беруть участь у конкурсі на кращі наукові праці.

IV ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ НППЗ

- 4.1 Засідання НППЗ проводяться не менше одного разу на місяць (за винятком сесійного і канікулярного періодів).
- 4.2 Тематичні засідання проводяться за окремим графіком.
- 4.3 Теоретичні або експериментальні дослідження проводяться у відповідності з планом роботи.
- 4.4 Участь у заходах наукового характеру здійснюється у терміни та за умов, викладених у наказах по університету про проведення чи участь у цих заходах.

V ЧЛЕНСТВО В НППЗ

5.1 Членом НППЗ може стати будь-який здобувач вищої освіти, який успішно освоює навчальну програму (не має незадовільних оцінок за підсумками семестру навчання), має бажання брати участь у поглибленому вивченні навчального матеріалу з відповідної дисципліни чи у розробці наукової проблеми, як складової комплексної теми кафедри, у заходах наукового характеру та у науково-дослідній роботі з тематики кафедри.

Прийом здійснюється в добровільному порядку.

Права й обов'язки членів НППЗ

Члени НППЗ мають право:

- брати участь у планових заходах наукової проблемної групи;
- виступати з науковими доповідями та брати участь у дискусіях;
- представляти свої роботи для участі в конкурсах на кращі наукові роботи здобувачів вищої освіти;
- отримати рекомендацію для друку тез чи наукової статті за рішенням наукової групи;
- публікувати кращі наукові праці й виступи у виданнях університету;
- брати участь у науково-дослідній роботі кафедри;
- одержувати інформацію про організацію наукової роботи здобувачів вищої освіти;
- мати доступ в аудиторіях університету до мережі Internet;
- користуватися науковою літературою кафедри;
- обирати та бути обраним у всі керівні органи Наукового товариства здобувачів вищої освіти та аспірантів університету;
- рекомендувати активних членів наукової проблемної групи до вступу в Наукове товариство здобувачів вищої освіти та аспірантів університету;
- здобувачі освіти з високими результатами у науковій роботі у першочерговому порядку можуть бути рекомендованими для вступу до аспірантури університету;
- вийти зі складу НППЗ за власним бажанням.

5.2.1 Члени НППЗ зобов'язані:

- протягом навчального року регулярно відвідувати засідання наукової проблемної групи здобувачів вищої освіти;
- виступати на засіданнях групи й наукових заходах з науковими повідомленнями й доповідями;
- виконувати доручення наукового керівника та його заступника з організаційних питань;
- розробляти обрану тему наукової роботи;
- поширювати інформацію про НППЗ серед здобувачів вищої освіти та аспірантів свого факультету;
- дотримуватись всіх вимог Положень про НППЗ університету та кафедри.

VI ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА КЕРІВНИЦТВО НППЗ

- 6.1 Організаційно-методичне керівництво науково-дослідною роботою здобувачів освіти здійснює керівник НППЗ.
- 6.2 Орієнтовний склад НППЗ – 3-25 осіб.
- 6.3 Організаційний контроль за діяльністю НППЗ здійснює завідувач кафедри.

VII ФОРМИ ТА НАПРЯМИ РОБОТИ НППЗ

7.1 Формою роботи НППЗ є організаційні та робочі засідання групи відповідно до графіка, затвердженого на півріччя (щонайменше один раз на місяць):

- організаційні засідання проводяться з питань виборів старости, затвердження плану та графіку роботи НППЗ, вирішення інших організаційних питань стосовно діяльності НППЗ;
- на робочих засіданнях заслуховуються доповіді членів НППЗ та проводяться обговорення, дискусії.

7.2 У рамках засідань можуть проводитися семінари, семінари-практикуми, тренінги, творчі звіти, круглі столи, захисти наукових робіт здобувачів вищої освіти тощо.

7.3 Діяльність НППЗ фіксується у протоколі кожного засідання, а наприкінці семестру та навчального року робиться загальний підсумок його роботи.

7.4 Основними напрямками роботи здобувачів вищої освіти у складі НППЗ є:

- участь у наукових семінарах та засіданнях кафедр, на яких обговорюються плани та результати наукової роботи;
- участь у виконанні науково-дослідних робіт кафедри, включених до відповідних тематичних планів;
- проведення практичних і теоретичних досліджень;
- участь у наукових конференціях, семінарах, круглих столах, інших наукових заходах;
- участь у олімпіадах, конкурсах, вікторинах, інтелектуальних змаганнях здобувачів вищої освіти тощо;
- підготовка наукових публікацій;
- впровадження результатів науково-дослідних робіт в практику та навчальний процес.

VIII РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ НППЗ

8.1 Результати діяльності НППЗ за підсумками навчального року заслуховуються та обговорюються на засіданнях кафедри.

8.2 Результатом наукової роботи здобувачів освіти у складі НППЗ мають бути:

- наукові публікації;
- доповіді на наукових і науково-практичних конференціях, семінарах;
- наукові роботи, подані до участі у конкурсах наукових робіт здобувачів вищої освіти;
- реферати, кваліфікаційні роботи освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр», звіти з практики;
- участь в олімпіадах, конкурсах, інтелектуальних змаганнях;
- організація і проведення наукових заходів.

8.3 Результати наукової діяльності кожного здобувача вищої освіти в складі НППЗ заносяться до журналу обліку роботи НППЗ.

8.4 Звіт про результати роботи НППЗ щорічно подається до методично-організаційного відділу.

8.5 Документи про діяльність НППЗ

- Положення про НППЗ;
- Список членів НППЗ;
- План-графік роботи НППЗ;
- Протокол засідання НППЗ;
- Звіт про виконану роботу НППЗ.
- Журнал обліку роботи НППЗ.
- рекомендація кращих робіт здобувачів вищої освіти до опублікування в збірниках та наукових виданнях;
- направлення до участі у всеукраїнських конференціях та конкурсах.

IX ЗАОХОЧЕННЯ ЧЛЕНІВ НППЗ

9.1 Здобувачі вищої освіти, які беруть активну участь у роботі НППЗ, можуть бути заохочені:

- почесними грамотами, подяками;

- направленнями до провідних закладів вищої освіти України для участі у всеукраїнських та міжнародних конкурсах наукових робіт та олімпіад здобувачів вищої освіти;
- 9.2 Для активних членів НППЗ передбачається:
- рекомендація кращих робіт здобувачів вищої освіти до опублікування в збірниках та наукових виданнях;
 - направлення до участі у всеукраїнських конференціях та конкурсах.

Х ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1 Для участі у роботі НППЗ можуть запрошуватись інші викладачі кафедри, практикуючі працівники різних сфер діяльності.

10.2 Дане Положення є чинним з моменту його затвердження.

Завідувач кафедри економіки, підприємництва
та готельно-ресторанної справи

Володимир ЗАЙЧЕНКО

Науковий керівник наукової проблемної групи
здобувачів вищої освіти кафедри економіки,
підприємництва та готельно-ресторанної справи

Наталія СИСОЛІНА